

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 251/2014-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. mája 2014 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej advokátom doc. JUDr. Branislavom Fridrichom, PhD., Advokátska kancelária Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sdo/29/2013 z 19. júna 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. septembra 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne

konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Sdo/29/2013 z 19. júna 2013.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka napáda uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sdo/29/2013 z 19. júna 2013, ktorým podľa jej výslovného vyjadrenia najvyšší súd „... zastavil dovolacie konanie iniciované na návrh sťažovateľa“. Zo skutočností tvrdených sťažovateľkou vyplýva, že podala dovolanie z dôvodu, že „Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 30. 1. 2013 sp. zn.: 2 Sži 2-2012, rozhodol tak, že potvrdil uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14. 11. 2012 sp. zn.: 1S 227-2012, ktorým zaviazal žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku za vznesenie námietky zaujatosti.“. Okrem výpočtu dovolacích dôvodov sťažovateľka koncentruje svoju argumentáciu predovšetkým k tomu, že „Najvyšší súd SR sa vôbec nezaoberal podstatou napadnutého rozhodnutia. Jeho povaha totižto nebola správnoprávna, ale civilnoprávna, keď šlo o rozhodnutie o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podaný návrh podľa položky 17a prílohy č. I. zákona č. 71/1992 Zb.“. Na podporu svojej argumentácie poukázala aj k staršej rozhodovacej praxi ústavného súdu, napr. v jeho rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 283/07.

3. V petite podanej sťažnosti sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej v záhlaví tohto rozhodnutia označených práv uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sdo/29/2013 z 19. júna 2013, ktoré ďalej zruší a predmetnú vec vráti na ďalšie konanie, prizná jej primerané finančné zadosťučinenie a úhradu trov konania.

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov

ustanoví zákon. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak [§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)]. Návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

5. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

6. Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a obdobne aj právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94), pričom však neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v súdnom spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

7. Najvyšší súd v uznesení sp. zn. 2 Sdo/29/2013 z 19. júna 2013 v podstatnom uviedol:

«Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 2Sži/2/2013 zo dňa 30. januára 2013, potvrdil uznesenie Krajského súdu v Bratislave, č. k. 1S/227/2012-13 zo dňa

14. novembra 2012 v spojení s opravným uznesením č. k. 1 S/227/2012-15 zo dňa 11. decembra 2012, ktorým vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku za námietku zaujatosti vo výške 66 € podľa položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov.

Podaním zo dňa 8. marca 2013, doručeným krajskému súdu dňa 11. marca 2013, označeným ako „Dovolanie voči uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30. januára 2013, sp. zn. 2Sži/2/2012, spojené s návrhom na odklad vykonateľnosti“ sa žalobca domáhal odloženia vykonateľnosti napadnutého uznesenia a následne zrušenia uznesení odvolacieho a súdu prvého stupňa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po oboznámení sa s podaním žalobcu a súdnym spisom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1S/227/2012 dospel k záveru, že konanie o podaní žalobcu je potrebné zastaviť.

Vzhľadom na predmet konania vo veci samej, ktorým je rozhodnutie žalovaného č. Spr. 6205/12 zo dňa 16. augusta 2012, ktorým potvrdil rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I č. Spr. 6118/2012 zo dňa 6. júla 2012, ktorým bola zamietnutá žiadosť žalobcu o sprístupnenie informácie podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov, krajský súd aj najvyšší súd konali ako správne súdy, t. j. súdy konajúce podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (Správne súdnictvo).

Podľa § 246c ods. 1 O. s. p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Z citovaného ust. § 246c ods. 1 veta druhá O. s. p. vyplýva, že prípustnosť opravného prostriedku v správnom súdnictve musí byť explicitne upravená (v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku) a podľa vety tretej cit. ust. proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v správnom súdnictve nie prípustný žiadny opravný prostriedok, ani riadny, ani mimoriadny. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok je upravený v tretej hlave štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku. Prípustnosť dovolania ako opravného prostriedku v správnom súdnictve nie je v žiadnom ustanovení piatej časti

Občianskeho súdneho poriadku upravená, a preto s poukazom na ust. § 246c veta druhá O. s. p. dovolanie v správnom súdnictve nie je prípustné vo veciach podľa druhej hlavy, piatej časti O. s. p. Súčasne je potrebné uviesť, že ustanovenie § 246c ods.1 O. s. p. zabezpečuje prepojenie piatej časti O. s. p. (Správne súdnictvo) s treťou a štvrtou časťou O. s. p. a explicitne vylúčilo opravné prostriedky z tohto prepojenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa § 104 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. konanie o podaní žalobcu musel zastaviť pre nedostatok právomoci konať vo veci.“

8. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. V nadväznosti na to ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

9. Sťažovateľka v podstatnom dôvodila prípustnosťou dovolania v jej právnej veci, keď poukazovala na to, že „Najvyšší súd SR sa vôbec nezaoberal podstatou napadnutého rozhodnutia. Jeho povaha totižto nebola správnoprávna, ale civilnoprávna, keď šlo o rozhodnutie o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podaný návrh podľa položky 17a prílohy č. I. zákona č. 71/1992 Zb.“.

10. Po oboznámení sa s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sdo/29/2013 z 19. júna 2013 ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich hmotnoprávnych a procesnoprávnych zákonných ustanovení je uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sdo/29/2013 z 19. júna 2013 aj náležite odôvodnené. Najvyšší súd, ktorý v posudzovanom prípade postupoval v medziach dovolania podaného sťažovateľkou (a proti predchádzajúcemu rozhodnutiu správneho súdu, pozn.), správne potom posúdil meritum právnej veci v intenciách správneho súdnictva a postupujúc podľa § 104 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“), zastavil konanie o podanom dovolaní vychádzajúc z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyjadrenou predovšetkým v jeho rozhodnutiach sp. zn. II. ÚS 65/2010, IV. ÚS 208/08, IV. ÚS 274/09 a ďalšie), ktorá ustálila otázku prípustnosti dovolania v správnom súdnictve.

11. Z citovaných ustanovení i judikatúry vyplýva, že najvyšší súd nemá právomoc konať o dovolaní podanom proti rozhodnutiu najvyššieho súdu v ktoromkoľvek z konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Nejde tu teda o procesnú neprípustnosť dovolania, ale o nedostatok právomoci najvyššieho súdu na konanie o dovolaní. Tomu zodpovedá aj výrok uznesenia najvyššieho súdu, ktorý pri podaní dovolania proti svojmu odvolaciemu rozhodnutiu podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku toto dovolanie neodmieta ako procesne neprípustné [§ 243b ods. 5 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) OSP], ale uznesením konanie o ňom zastaví

pre neodstrániteľný nedostatok podmienky konania podľa § 243c OSP v spojení s § 104 ods. 1 OSP. Tomuto konceptu zodpovedá aj výrok a odôvodnenie uznesenia, ktorým najvyšší súd konanie o dovolaní sťažovateľky zastavil.

12. V súvislosti so sťažovateľkou deklarovanej nespokojnosti s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sdo/29/2013 z 19. júna 2013 ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Taktiež podľa už mnohonásobne judikovaného názoru ústavného súdu práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôžu byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Po analýze uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sdo/29/2013 z 19. júna 2013, ústavný súd hodnotí ním predstretú právnu záveru ako zákonné a ústavne súladné, ktoré nie je možné považovať za arbitrárne alebo zjavne neopodstatnené, v dôsledku čoho ústavný súd konštatuje, že nezistil príčinnú súvislosť medzi uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sdo/29/2013 z 19. júna 2013 a namietaným porušením označeného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť sťažovateľky odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.

13. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok v nej uvedených. Zároveň stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky na ochranu ústavnosti, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. mája 2014